

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ГРАНТОВІ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА АКАДЕМІЧНИХ
ОБМІНІВ»

Ступінь освіти	доктор філософії
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	7 чверть
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Заняття:	
лекції:	3 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Хожило Ірина Іванівна

д.держ.упр., професор, професор кафедри

Персональна сторінка

<https://palsg.nmu.org.ua/ua/kafedra/teachers/Khozhylo/Khozhylo.php>

E-mail: Khozhylo.I.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

Курс «Грантові програми підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» розроблено для здобувачів вищої освіти III освітньо-наукового рівня таким чином, щоб сформувати у майбутніх науковців теоретичні знання та практичний досвід щодо індивідуальної чи колективної участі у програмах грантової підтримки, академічного обміну, стажувань за кордоном та сформувати необхідні компетентності, на основі яких студенти отримують можливість інтегруватися в національний чи світовий науково-освітній простір за напрямком власного дисертаційного дослідження у сфері публічного управління та адміністрування. Навчальна дисципліна «Грантові програми підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» спрямована також на ознайомлення студентів з особливостями освітніх систем країн-учасниць програм академічної мобільності, можливостями участі у короткострокових програмах – літніх (зимових) школах – короткострокових програмах, стипендіальних та інших програмах як у рамках національного освітнього простору, так і в межах міжнародної наукової діяльності.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань щодо організації та здійснення науково-інформаційної, науково-дослідної та науково-проектної діяльності у вітчизняному та світовому науковому просторі, а також підготовка конкурентоспроможних фахівців, які володіють теоретичними знаннями, вміннями та іншими компетентностями, достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у сфері публічного управління та адміністрування на основі розробки та подання наукових проєктів на здобуття дослідницьких грантів та академічних обмінів.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** зміст теоретико-методологічних засад публічного управління у предметній сфері власного наукового дослідження; сутність характерних особливостей провадження науково-дослідницької діяльності; взаємозв'язок між теорією та практикою публічноуправлінської діяльності; пріоритетні напрямки сучасної наукової проблематики; сутність публічноуправлінської проблеми кризь призму формування та реалізації науково-проектного підходу; методологію наукової діяльності у сфері публічного управління та адміністрування;

– **вміти:** застосовувати універсальні навички дослідника, зокрема, володіти загальнонауковою термінологією та спеціальною термінологією у сфері публічного управління та адміністрування, розробити концепцію міжнародного наукового проєкту чи грантової наукової заявки; практично застосовувати концепції публічного управління у предметній сфері власного дослідження, вміння *аргументувати та обґрунтувати* авторську позицію, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування, *аналізувати проблемну ситуацію*, здійснювати аналіз альтернатив; *розробляти* спільно з міжнародними партнерами та академічними установами дослідницькі проєкти.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

– демонструвати розуміння сутності державної політики щодо програм грантової підтримки наукових досліджень та академічної мобільності учасників освітнього процесу, основних принципів та напрямів її здійснення, основних тенденцій, досягнень та проблем розвитку інтеграції України у світовий науковий простір;

– демонструвати знання базової термінології, методології підготовки та реалізації грантових програм наукових досліджень та академічних обмінів в у сфері публічного управління, основи грантрайтингу;

– застосовувати інструментарій аналізу політики для обґрунтування переліку напрямків міжнародного співробітництва за тематикою дисертаційного дослідження, вміння аргументувати та обґрунтувати авторську позицію щодо оптимального вибору інструментів та методів грантрайтингу у конкретних сферах суспільного життя (дотичних до тематики наукових досліджень);

– практично застосовувати концептуальні та методичні положення з розробки різних типів програм академічної мобільності (внутрішня, віртуальна, міжнародна) та продемонструвати навички індивідуальної інтеграції як учасника міжнародної наукової програми (проєкту) у вітчизняний чи міжнародний науковий простір за напрямком тематики власного наукового дослідження

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Рекомендовані джерела	0-5
	Тема 1. Освітньо-науковий простір у сфері публічного управління та адміністрування		Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурс	
	Практичне заняття за темою 1. Актуальні напрямки грантової підтримки за темою власного наукового дослідження	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
2	Тема 2. Організаційно-правові засади реалізації права здобувачів ступеня доктор філософії на участь в міжнародній діяльності	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 2. Аналіз міжнародних проєктів в університетах країн ЄС	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
3	Тема 3. Грантові програми підтримки наукових досліджень в НТУ «Дніпровська політехніка»	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 3. Партнерство за програмою внутрішньої академічної мобільності для НТУ «ДП»: аналіз можливостей	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
4	Тема 3. Грантові програми підтримки наукових досліджень в НТУ «Дніпровська політехніка» (продовження)	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 3. Партнерство за програмою внутрішньої академічної мобільності для НТУ «ДП»: аналіз можливостей (продовження)	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
5	Тема 4. Міжнародний науковий простір у сфері публічного управління та адміністрування: прикладні аспекти грантрайтингу	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 4. Віртуальна мобільність здобувачів	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	вищої освіти за напрямком теми власного дисертаційного дослідження: захист актуальних тем (фокус-група)			
6	Тема 4. Міжнародний науковий простір у сфері публічного управління та адміністрування: прикладні аспекти грантрайтингу (проджовження)	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
	Практичне заняття за темою 4. Віртуальна мобільність здобувачів вищої освіти за напрямком теми власного дисертаційного дослідження: захист актуальних тем (фокус-група) продовження	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
	Тема 5. Академічна мобільність як умова інтеграції України у світовий науково-освітній простір	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-5
7	Семінарське заняття за темою 5. Презентація та захист власних дослідницьких пропозицій щодо програм міжнародної академічної мобільності та грантової підтримки	Практичне заняття	Презентації здобувачів Рекомендовані джерела	0-5
8	Підсумкове заняття з навчальної дисципліни Залік Проведення тестування	Практичне заняття	Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси Силабус Тест для проведення заліку	0-30

Індивідуальне завдання

Тема	Завдання	Критерії оцінювання
Підготовка та захист Грантового проєкту (проєкту академічної мобільності) в рамках тематики наукового дослідження здобувача вищої освіти.	1. Захистіть власний грантовий науковий проєкт (проєкт академічної мобільності), тематика якого є релевантною до проблематики вашого дисертаційного дослідження. 2. Завантажте електронну версію на корпоративний канал Тімс 3. Презентуйте колегам під час семінарського заняття (8 тиждень)	викладач – макс. 20 балів (оригінальність (5), повнота обґрунтування (10), дотримання академічної доброчесності (5))

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 8-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *участі у дискусіях* під час інтерактивних лекцій, виконанню та *презентації результатів трьох індивідуальних завдань*, зміст яких описано у розділі 4 (участь у дискусіях та презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (доктор філософії)» (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями див. у табл. розділу 4). Загалом за участь у дискусіях і захист результатів виконання трьох індивідуальних завдань отримується **максимум 60 балів**.

Практичні роботи (індивідуальні і командні завдання, розподіл балів див. у табл. розділу 4) виконуються під час практичних занять (презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (доктор філософії)» (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями див. у табл. розділу 4). При несвоєчасному здаванні практичної роботи оцінка знижується вдвічі.

У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 40 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (екзамен)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (дві практичні роботи), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкриті;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»»: http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Академічна мобільність. Дашборд МОН України. <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/osvita-za-kordonom/akademichna-mobilnist>
2. Стратегія НТУ «Дніпровська політехніка» з інтернаціоналізації вищої освіти. https://projects.nmu.org.ua/ua/Internationalisation_strategy_en_2025.pdf
3. Міжнародна співпраця: офіційний веб-портал МОН України. <https://mon.gov.ua/ua/tag/mizhnarodna-spivpratsya>
4. Національний Еразмус+ офіс в Україні. <https://erasmusplus.org.ua/pro-nas/nacziionalnyj-erazmus-ofis-v-ukrayini/>
5. Липовська Н.А., Хожило І.І. (2022). Досвід реалізації експерименту з підготовки здобувачів вищої освіти III рівня (PHD) за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» в навчально-науковому інституті державного управління НТУ «Дніпровська політехніка». *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. № 1. URL : <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/161/143>.
6. Карп Р.В. (2024). Основні проблеми інтернаціоналізації системи вищої освіти: академічна мобільність студентів. *Наука і техніка сьогодні*. № 4 (32). С 600-667. [https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-4\(32\)-660-667](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2024-4(32)-660-667).

Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни «Аспірантський дослідницький семінар» для здобувачів освітньо-наукового ступеня доктор філософії в галузі знань 21 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» /Н.А.Липовська, Є.І.Бородін, І.І.Хожило, Т.В.Маматова. Д.:НТУ «Дніпровська політехніка», 2022.15 с.
2. Методичні рекомендації до самостійної підготовки з навчальної дисципліни «Грантові програми підтримки наукових досліджень та академічних обмінів» для здобувачів третього (наукового) рівня вищої освіти спеціальності 281 – Публічне управління та адміністрування /І.І.Хожило. Д.:НТУ «Дніпровська політехніка», 2022.16 с.

Додаткові

1. Александров І. О., Ткач К. І., Філіппова С. В. Методологія та організація наукових досліджень : підручник / Одес. нац. політехн. ун-т. Одеса : Астропринт, 2018. 197 с.
2. Бібліографія публічного управління та адміністрування : навч.-метод. посіб. / за наук. ред. д. н. держ. упр. Р. В. Войтович, П. В. Ворони. Київ, 2018. 474 с. <https://ipk.edu.ua/wp-content/uploads/2019/05/Bibliohrafiia-PUAM-osn- New.pdf>
3. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження : підручник / Нац. ун-т «Львів. Політехніка». Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 335 с.
4. Гранти на навчання у «Дії»: у МОН дали відповіді на поширені питання студентів. <https://life.pravda.com.ua/society/derzhavni-granti-na-navchannya-2024-u-mon-vidpovili-na-naychastishi-zapitannya-vid-studentiv-304412/>
5. Малий І. Й. Генеза публічного управління і адміністрування в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 24. С.17–21.

6. Освітньо-наукова програма вищої освіти для доктора філософії спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування: навчальне видання / Н. А. Липовська, Є. І. Бородін, Т. В. Маматова, І.І.Хожило та ін. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка». 2024. 20 с.
7. Основи формування європейської проектної культури : навч.-метод. посіб. / В. І. Меньяло, О. В. Тупахіна, О. І. Гура, В. Л. Сарабєєв, Н. В. Воронова / Європейський проєкт EUROPROC («Європейська проектна культура») ; ЗНУ. – Запоріжжя : Просвіта, 2019. 348 с.
8. Положення Про порядок реалізації права на академічну мобільність Національного технічного університету «Дніпровська Політехніка» (2018). https://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/%D0%90cademic%20mobility.pdf
9. Про затвердження Порядку реалізації права на академічну мобільність: постанова КМУ від 12 серпня 2015 р. № 579. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#Text>
10. Стратегічний план розвитку Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» до 2026 року. Дніпро : Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2019 – 44 с. http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/programaroz/NTUDP_Strat_plan_20190418.pdf
11. Чикаренко І. А., Маматова Т. В., Чикаренко О. О. Розвиток проектної культури публічних управлінців через навчання управлінню проєктами: досвід ДРІДУ НАДУ. Європейська проектна культура в Україні: стан, проблеми, перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конференції, 29-30 травня 2020 р., м. Запоріжжя. Запоріжжя, 2020. С. 199–203.
12. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey / Hasgall A., Saenen B., BorrellDamian L. Berlin: European University Association, 2019. 40 p. <https://eua.eu/downloads/publications/online%20eua%20cde%20survey%2016.01.2019.pdf>

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Кабінет Міністрів України: офіційний вебпортал. URL: <http://kmu.gov.ua>
3. Наука: офіційний веб-портал МОН України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nauka>
4. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL : <https://naqa.gov.ua/>
5. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <https://www.nbuv.gov.ua>
6. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP). Американські Ради. URL : <http://www.saiup.org.ua/>
7. Рада молодих учених. МОН України. <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/doradchi-organi/rada-molodih-uchenih>
8. Центр міжнародної співпраці НТУ «Дніпровська політехніка». https://projects.nmu.org.ua/ua/staff_ipo.php
9. Unistudy - Міжнародні освітні програми та навчання за кордоном. <https://unistudy.org.ua>